

Kring jul köper många en mängd prylar och handlar mycket mat. Resorna blir fler och på sina håll orsakar det myckna julpyntandet hög elförbrukning. Om vi tittar på dessa områden vart och ett för sig så blir det lättare att se hur alla kan göra julen mer klimatvänlig. Under året har ni KlimatPirater arbetat med en stor omställning inom områdena mat, resande, energisparande och konsumtion. Mycket av det ni har gjort går att använda också när det gäller julfirandet!

Här är MedvetnaVals tips för en grönare jul:

El och energi

Byt till Led-lampor. Det kostar i genomsnitt mellan 30 och 80 kr. att ha en ljusslinga uppsatt under julen medan en ljusslinga med LED-lampor kostar 2-5 kronor och är betydligt mer energisnål och hållbar. Sätt gärna timer på julbelysningarna så de inte står på mitt i natten och mitt på dagen när det är ljust.

Återanvänd aluminium. Varje svensk förbrukar i genomsnitt 33 värmeljus/år och värmeljusbehållaren ska sorteras som metallförpackning. Om vi återvinner alla värmeljusbehållare så motsvarar det utsläpp av tusen ton koldioxid. Aluminium kan återvinnas hur många gånger som helst!

Köp äkta stearinljus, gärna Svanen-märkta, då paraffinljus är gjorda av oljeprodukter.

I Finland är kålrotsslåda nästan obligatoriskt på julbordet.

Maten

Mer vegetariskt och ekologiskt på julbordet. I år kommer det att finnas ett större utbud av ekologisk julmat vara större än tidigare men samtidigt ökar också efterfrågan. Det gäller alltså att vara ute i god tid eftersom 20% av de svenska konsumenterna förväntas vilja köpa en ekologisk julskinka i år samtidigt som 10 % av det totala antalet skinkor kommer att vara krävda.

Prova att laga nya rätter av resterna från julbordet under mellandagarna och /eller frys in maten som blir över under jul och frys in för att äta senare.

Minska kött- och ostmängden på julbordet.

Använd lokala säsong grönsaker i den mån det är möjligt; t.ex. kål i alla former, rotfruktsgratänger, ugnsbakade rotsaker, etc.

Julgranen

 Köp en svensk gran. En vanlig svensk gran är miljöbättre än både ädelgran eller plastgran av PVC. Många granar som säljs här hemma kommer från Danmark, vilket ger långa transporter med stor klimatpåverkan. Fråga var granen är odlad och försök få tag på en närproducerad! Kortare transporter innebär också att granen är färskare och barrar mindre. En ädelgran kräver mer konstgödsel och bekämpningsmedel än vanlig gran.

 Om du har trädgård kanske du kan satsa på en **permanent utegrän i trädgården**? Du slipper köpa ny gran varje år och sparar både pengar och miljö.

Plastgran är inte miljövänlig sett ur ett livscykelperspektiv, inte ens om den används i tio år. Plastgranar tillverkas huvudsakligen i Asien och transporteras tusentals mil för att komma till Sverige. Plasten är stel och skör och därför tillsätter man ofta mjukgörare; så kallade ftalater.

Konsumtion

 Ge bort klimatsmarta klappar. Det kan t.ex. vara ett kort för inträde till museum, konserthus, teater eller biobiljetter till den kulturintresserade. Presentkort på massage, fotvård, träningskort och klippkort på badhuset gör gott för både hälsan och planeten.

 Till den som redan har allt kan man köpa utsläppsätter, fadderskap till utrotningshotat djur eller få ett träd planterat någonstans. Energibesparande saker som ett snålspolande duschmunstycke eller en led-lampa är också bra julklappar.

 Eller så kan man köpa en korg med delikatesser, gärna KRAV-märkta, eller ekologiska kläder.

 Ett annat alternativ är att ge bort tjänster (t.ex. en check på städning, trädgårdsarbete eller hemlagad middag som kan lösas in vid valfri tidpunkt). Ditt kök är en bra julklappsaffär. Bullar, kakor och julgodis är perfekt att ge bort.

Resorna

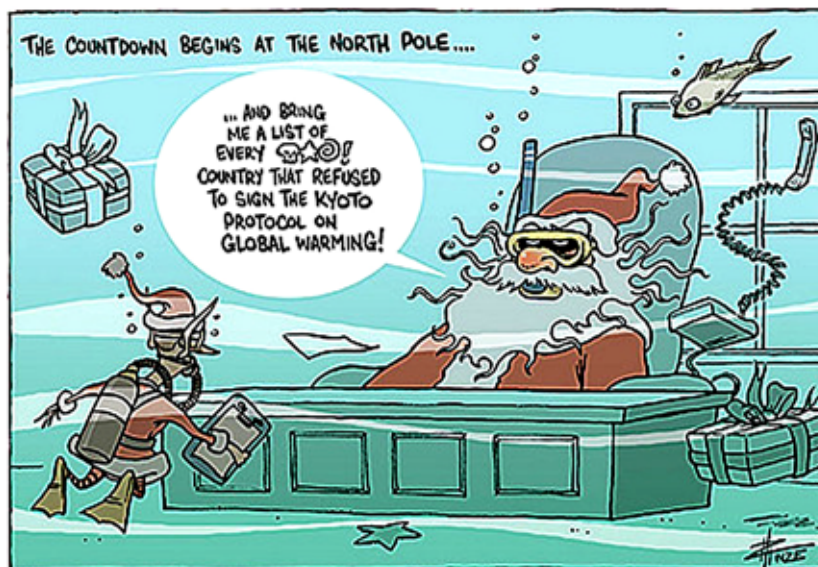

Res hållbart. Undvik flyg och bil i den mån det är möjligt och prova att ta tåget eller expressbussen i den mån det är möjligt.

Kör bil säkert. Var vaken mot trötthet i trafiken! Många olyckor orsakas av trötta förare. Håll avstånd och hastighetsbegränsningar. Det är säkrare och lägre hastighet minskar förbrukningen av drivmedel.

En vit Jul kan firas grönt!

Sätt ett kryss i rutan för de områden som du kunde använda dig av MedvetnaVals tips!

1. El och Energi
2. Maten
3. Konsumtion
4. Resor

Skicka in frågeformuläret till MedvetnaVal senast måndagen den 10 januari 2011.